

Trả lời câu hỏi của độc giả về phương hướng cải thiện giảng dạy ngoại ngữ dành cho trẻ em.

Bậc học Mầm non

Bộ GD&ĐT chưa có yêu cầu tất cả các trường mầm non, mẫu giáo đều cho trẻ làm quen tiếng Anh, chỉ tổ chức ở những trường có đủ điều kiện theo Công văn số 1303/BGDĐT-GDMN ngày 18 tháng 3 năm 2014 về việc tổ chức cho trẻ làm quen với ngoại ngữ trong các cơ sở giáo dục mầm non ở những nơi có điều kiện. Nếu phụ huynh có nhu cầu, các cơ sở giáo dục mầm non có thể tổ chức thí điểm cho trẻ làm quen với ngoại ngữ khi đảm bảo các điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị đáp ứng yêu cầu hoạt động làm quen với ngoại ngữ của trẻ; giáo viên có bằng tốt nghiệp cao đẳng sư phạm ngoại ngữ (hoặc cao đẳng ngoại ngữ) trở lên, đạt năng lực ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam (ban hành kèm theo Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo) hoặc tương đương và được bồi dưỡng về nghiệp vụ sư phạm mầm non; nội dung và tài liệu thí điểm cho trẻ *làm quen với ngoại ngữ* phải được Sở Giáo dục và Đào tạo thẩm định và cho phép thực hiện.

Năm học 2018 -2019 thành phố Cần Thơ có 03 trường MN được Bộ GD&ĐT chọn thí điểm cho trẻ mẫu giáo làm quen tiếng Anh (trường MN 2 tháng 9; MN Tuổi Ngọc quận Ninh Kiều; MN Họa Mi quận Bình Thủy). Sau khi Bộ GD&ĐT ban hành Chương trình chính thức cho trẻ mẫu giáo làm quen tiếng Anh Sở GD&ĐT xây dựng lộ trình và kế hoạch triển khai dạy trẻ mẫu giáo làm quen tiếng Anh tại các trường mầm non.

Cấp Tiểu học

Thực hiện Quyết định 1400/QĐ-TTg ngày 30 tháng 9 năm 2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Dạy và học Ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008-2020”, UBND TP Cần Thơ đã ra Quyết định số 2097/QĐ-UBND ngày 15 tháng 7 năm 2013 về việc phê duyệt Đề án “Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục phổ thông trên địa bàn thành phố Cần Thơ giai đoạn 2011-2020”. Vì thế việc dạy và học ngoại ngữ đã được triển khai dạy tiếng Anh thí điểm từ năm 2010 cho đến nay trong hệ thống giáo dục phổ thông nói chung và ở cấp Tiểu học nói riêng.

Đối với cấp Tiểu học, việc dạy và học tiếng Anh thực hiện theo Quyết định 3321/QĐ-BGDĐT ngày 12 tháng 8 năm 2010 Ban hành Chương trình tiếng Anh Tiểu học, với mục tiêu chung là giúp học sinh “có khả năng giao tiếp đơn giản bằng tiếng Anh một cách tự tin, tạo tiền đề để các em có thể sử dụng tiếng Anh trong học tập, hình thành thói quen học tập suốt đời để trở thành những công dân toàn cầu tương lai trong thời kì hội nhập”. Để thực hiện yêu cầu mục

tiêu chung đề ra, Sở GD&ĐT TP Cần Thơ đã triển khai và hướng dẫn việc dạy và học tiếng Anh ở cấp Tiểu học các nội dung cụ thể như sau:

- Đối với đội ngũ giáo viên được đào tạo và bồi dưỡng về năng lực ngôn ngữ và năng lực chuyên môn hàng năm. Tính đến đầu năm 2019, có tổng số giáo viên tiếng Anh tiểu học đạt trình độ năng lực ngôn ngữ B2 theo khung tham chiếu chung của Châu Âu với tỉ lệ gần 85% (261/309 giáo viên). Hằng năm Sở liên kết với trường Đại học Cần Thơ, Hội Đồng Anh và các trung tâm ngoại ngữ hỗ trợ bồi dưỡng phương pháp giảng dạy tiếng Anh trẻ em. Đồng thời, trong năm học Sở tổ chức mạng lưới thăm lớp và dự giờ hằng tháng; đúc kết những mặt đã đạt được và những mặt hạn chế, để từ đó xây dựng nội dung tập huấn hệ tiếng Anh cấp Tiểu học mỗi năm.

- Về trình độ tiếng Anh của học sinh tiểu học, học hết lớp 5 học sinh sẽ đạt trình độ A1.3, tương đương trình độ Movers của Cambridge ESOL. Thực hiện theo Công văn 6003/CV-BGDĐT ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về “ hướng dẫn triển khai thí điểm Chương trình tiếng Anh Tiểu học”. Cụ thể năm học 2018-2019, học sinh từ khối 3 đến khối 5 học tiếng Anh tỉ lệ 100%, trong đó học sinh học tiếng Anh 4 tiết/tuần tỉ lệ 78,68% (78484/99751).

- Nhằm giúp cho học sinh và giáo viên có nơi giao lưu, học tập và phát triển năng lực giao tiếp tiếng Anh tự tin, mỗi năm Sở GD&ĐT tổ chức Hội giao lưu tài năng tiếng Anh dành cho cấp tiểu học. Điều này rất được sự đồng tình và ủng hộ của học sinh, giáo viên, lãnh đạo trường và phòng giáo dục và phụ huynh học sinh.

- Từng bước nâng cao năng lực giao tiếp tiếng Anh một cách tự tin dành cho học sinh tiểu học, một số trường tiểu học thí điểm việc hợp đồng giáo viên nước ngoài dạy kỹ năng giao tiếp tiếng Anh cho các em thông qua các hoạt động trò chơi. Đây cũng là điều kiện tốt cho giáo viên tiếng Anh tiểu học vừa trao đổi phương pháp giảng dạy vừa thực hành tiếng Anh với người bản xứ. Thực hiện nội dung kế hoạch số 1732/KH-SGDĐT ngày 17 tháng 7 năm 2017 của Sở GD&ĐT TP Cần Thơ về việc “xây dựng trường điển hình đổi mới trên địa bàn thành phố Cần Thơ giai đoạn 2018-2020”.

Tóm lại, tuy việc dạy và học tiếng Anh cho trẻ em ở một số ít nơi còn hạn chế, nhưng trong thực tế hiện nay với sự nỗ lực đổi mới của các cấp quản lý Giáo dục, tích cực tổ chức hoạt động dạy học tiếng Anh của GV thì năng lực tiếng Anh của HS ngày một cải thiện và nâng cao, đồng thời vẫn đảm bảo phù hợp tâm lý học sinh tiểu học về việc tạo hứng thú trong học tập và giúp các em có thái độ tích cực đối với việc học tiếng Anh, từ đó tăng thêm sự hiểu biết và tình cảm trân trọng đối với ngôn ngữ và văn hóa của dân tộc Việt Nam chúng ta./.

Cấp trung học

Việc dạy và học tiếng Anh được thực hiện theo các công văn chỉ đạo của các cấp. Cụ thể: Quyết định số 1400/QĐ-TTg ngày 30 tháng 9 năm 2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Dạy và học ngoại ngữ trong hệ

thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008 - 2020”; Quyết định số 2080/QĐ-TTg ngày 22 tháng 12 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung Đề án dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2017 - 2025; Quyết định số 2658/QĐ-BGDĐT ngày 23 tháng 7 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành Kế hoạch triển khai Đề án dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2017 - 2025; Công văn số 1354/BGDĐT-ĐANN ngày 02 tháng 4 năm 2019 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn nhiệm vụ trọng tâm năm 2020 thực hiện Đề án NNQG và đề xuất Kế hoạch triển khai tại đơn vị; Kế hoạch số 339/KH-SGDĐT, ngày 12 tháng 02 năm 2019 của Sở Giáo dục và Đào tạo TP Cần Thơ về việc Triển khai Đề án dạy và học ngoại ngữ trong các trường phổ thông trên địa bàn thành phố Cần Thơ năm 2019.

Đề đạt được các mục tiêu đã đề ra về dạy và học ngoại ngữ, Sở Giáo dục và Đào tạo đã triển khai và thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp. Cụ thể:

- Đối với công tác bồi dưỡng đội ngũ giáo viên: Tính đến thời điểm đầu năm 2019; Sở GD&ĐT đã phối hợp với Trường Đại học Cần Thơ; Hội đồng Anh tổ chức nhiều lớp bồi dưỡng về chuyên môn; nghiệp vụ và năng lực giảng dạy cho giáo viên tiếng Anh. Hiện nay: số lượng giáo viên THCS đạt chuẩn về năng lực theo khung 6 bậc ngôn ngữ là 362 giáo viên (chiếm tỷ lệ 95,5%). Đã cử 25 giáo viên tham gia lớp tập huấn phương pháp tổ chức Câu lạc bộ nói tiếng Anh cấp THCS và 25 giáo viên tham gia lớp tập huấn phương pháp giảng dạy tiếng Anh theo định hướng giao tiếp và phát huy tư duy phản biện “Teaching for success” của học sinh cấp THPT do Hội đồng Anh giảng dạy.

- Đã thành lập được mạng lưới giáo viên cốt cán tiếng Anh thành phố Cần Thơ với hơn 20 giáo viên có nhiều kinh nghiệm, nhiệt tình. Các giáo viên này thường xuyên dự giờ thăm lớp và hỗ trợ chuyên môn tại các đơn vị.

- Đối với công tác phát triển năng lực sử dụng tiếng Anh cho học sinh: nhằm giúp cho các em học sinh có môi trường thực hành tiếng Anh, tự tin hơn trong giao tiếp và sử dụng được ngôn ngữ tiếng Anh, các trường thường xuyên tổ chức các Câu lạc bộ và các Hội thi như: Góc ngoại ngữ tại các trường nhằm giúp các em duy trì các hoạt động nói tiếng Anh; Tổ chức Hội thi Hùng biện tiếng Anh các cấp. Sở GD&ĐT thành phố Cần Thơ phối hợp với Trường Đại học Cambridge vừa tổ chức thành công Hội thi Cambridge tài năng khu vực đồng bằng sông Cửu Long mở rộng, qua đó học sinh có cơ hội sử dụng tiếng Anh để trình bày quan điểm của mình về một vấn đề. Bên cạnh đó, các trường còn phối hợp với giáo viên nước ngoài tại các trung tâm Ngoại ngữ, Khoa ngoại ngữ trường Đại học Cần Thơ tổ chức các Câu lạc bộ nói tiếng Anh.

- Sở GD&ĐT đã mạnh dạn đổi mới hình thức đánh giá kỹ năng nói của các thí sinh trong các kỳ thi chọn học sinh giỏi cấp thành phố từ hình thức thí sinh nói độc thoại sang hình thức thí sinh trao đổi trực tiếp với giám khảo. Việc thay đổi này đã tác động tích cực đến quá trình dạy và học ngoại ngữ trong các trường trung học theo hướng chú trọng nhiều hơn đến kỹ năng giao tiếp của người học.

Tóm lại: việc dạy tiếng Anh các cấp đã được thực hiện theo đúng quy định, tỉ lệ học sinh được tiếp cận chương trình tiếng Anh 10 năm tăng lên hàng năm, học sinh được tham gia nhiều hoạt động nhằm nâng cao khả năng nói và sử dụng tiếng Anh trong giao tiếp và trong cuộc sống. Các hoạt động giáo dục này đã giúp học sinh trở nên tự tin hơn trong giao tiếp, có nhiều hứng thú trong sử dụng tiếng Anh. Từ đó giúp chất lượng dạy và học ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh trên địa bàn thành phố Cần Thơ ngày càng được cải thiện./.